

Zas Latweeschu lauschu draugs.

1836. 20. August.

34ta lappa.

J a u n a s s i n n a s.

No Pehterburgēs, Augsti zeenigs Keisers Stâ August irr aisbrauzis us Mafkawu.

Preekſch pahri neddetahm Pehterburgē Nema-uppes mallâ fanahze pulks lauschu un brihnodamees apraudsija to masu ugguns laiwu, ar ko gudrs Kreewu semneeks pahr to leelu La-dohga-esaru bija atbrauzis, un ko pats few isdohmajis un ſfunſtigi deesgan ſataisijis. Gudrs wihrs dſihwo winn' puſſ' efara tannî zeemâ, ko ſauz Selts, un winnam wahrds irr: Mikkail Wafſiljew Weodotow.

No Rihges. Widsemmes waldischanas teefa 11tâ August irr islaiduse ſinnu, ka augsti zeen. Keisers, pehz ſawadas waijadſibas, effoht pawehlejis, ſcho gaddu pa wiſſu Kreewu walſtibu, — tiſ ne pa Gruhſies un Bes-arahbies walſtim, — nekruhſchus nemt; un prohti: peež no tuhſtohſch.

No Walkes. Schinni gaddâ Widsemmes mahzitaji 12tâ August ſawu leelu runnas-deenu eefahze, us ko pawiſſam 42 bija fanahkuſchi.

No Pruhſchu-semmes. Schleſties walſti pagahjuſchâ mehneſi gaddi-jahs, ka ſchurkas nabbagu lauschu behrninu, 9 mehneſchus tiſ wezzumâ, tâ neganti kohde, ka affins dſihſte nahze zaur un behrns pehz pahri ſtundahm nomirre.

Wezzôs laifôs, kad wehl maſ dewahs us to, laudim wiſſadu gudribu eemah-zih, waldiva tiſ leela tumſiba pa tahm ſemmehm, ka laudis gan mahnus un blehnas tizzeja, bet ne to, ſas ar prahtu un ar Deewa wahrdeem fanahze. Tizzeja tadeht arri daſchahrt no jitteem zilwekeem, ka tee effoht burwi un rag-ganas, ſas ar ta launa palihgu tizzeigem dauds ſkaydes ſpehjoht darriht pee meeſas un dwehſeles. — Bet, Deewam ſchehloht, ne tiſween wezzôs, arri muhſu laifôs brihſcham tahdas aplamas dohmas tumſcheem, nemahziteem laudim met-

tahs prahtâ, kas wianus wedd netaisnibâ un zittôs nedarbôs. Klaufaitees, kah-
das breefmas ne fenn Pruhfchu juhmalneekôs, turwu pee Danziges pilsehtas, irr
notikkufchas. Tur nabbaga sweineeks us ahtrahm rohlahm un tik sawadi sahje
wahrgt, ka wifs zeems skaidri atsinne, winsch effoht apburts. Dsihwoja ne zil
tahl zits wihrs, kas bija sinnams sihlneeks un labdarris, Kaminski ar wahrdu,
un kas jau no tehwu tehweem to leelu gudribu bija dabbujis. Tas pats tikke
faufts flimneekam wirsû, lai us sawu wihsi to isahrste. Nahk, apraug winnu,
woi winnam ne arri tahda waina effoht, fo ar pimpod sineem warrot ahstekt woi
lahda tur ne fenn nabbagai seewai pee kahjahm bija, un fo pahr farkanahm
ohglehm tik brangi apwahrdoja, ka kahja pa pussi noswille un winna patte pehz,
mas deenahm pee meera aisgahje. Bet ne! schoreis naw lihdsiga waina; schoreis
Dohls kratta galwu un teiz: fainneeks gan effoht apburts, un sinuams, tad nu ne
winsch, bet tik ta raggana, kas winnu apbuhuse, winnu warroht dsihjaht. Ta-
tschu winsch jau pats skaidri buhschoht usrahdiht, kurea ta raggana effoht, kad tik
zeema eedsihwotaji wiffi weenâ weetâ sanahktu. Swehtam wihram laudis pa-
klaufija un nu winsch, wiffus pahraudsijis, gohdigai seewai, kam diwi beheni
bija, drohschi usteize, winna effoht ta raggana; jo arri dsihwojoht weenâ mahjâ
ar to wihru, fo apbuhuse. Zik ka winsch scho wahrdu bija isfazzijis, laudis
neschehligi sakehre seewul, un lahdedami un draudedami, weenâ tshuppâ, winnu
wille us juhmallu. — Tur winnu rahwe laiwâ un, zil gauschi winna arri luhdse
un raudaja, meef un dwehseli noswehreja, ka tahda ne mas ne effoht, tatschu
ar winnu brauze us selgu, tur isprohweht pehz wezzu laiku mohdes, woi teescham
raggana, un tad winnu ar mohlahm tâ eebaidiht, ka tuhlin to flimneeku taifitu
wesselu. Mette neschehligi winnu juhâ, bet kaut gan winna gahje dibbenâ, kâ zit-
tas ragganas ne medsoht darriht, tatschu pehz brihtina atkal nahje augschâ, un,
no bailehm fanemta, beidsiht isteize, ka gan effoht raggana, bet ka swehti ap-
sohlotees, to flimnu acburt. Iswille winnu ahra un gawiledami winnu wedde
mallâ. Bet tur atnahkuse, winna raudadama un waidedama mettahs pee semmes
un fazzija, ka tik no nahwes bailehm pahnemta, effoht teikuse, ka raggana;
bet, ihsteni falkoht, winna nedf prohtoht burt, nedf flimneekus dseedinahk; lai
jel apscheljoitees un winnu leekoht meerâ. Bet ne! zaur scheem wahrdeem lau-
dis palikke kâ trakki, no jauna winnai uskritte, winnu atkal wedde selgâ un eemette
juhâ, ne mas ne klaufidami us winnu gauschahm luhgschanahm. Tur aston
sweineeki ar airehm puhlejahs, winnu dsiht dibbenâ, bet kad ir tâ ne isdewahs,

winnu noflizinaht, tad beidsobt sijnneeks pats no kesches isnehme nasi un ar to winnai tik ilgi duhre galwâ, kamehr pawissam bija nohst. Momirruschas meefas wilke pee mallas un eerakke senmê.— Bet no wisseem zilwekeem, kas tur bija klast, ir ne weens weenigajs pahr wissahm schahm breefmahm istruhkajs, nedf tahs noschehloja; likkajs gluschi, itt kâ wissi no masahm deenahm jau buhtu par bendehm un flepkawahm. Raug', zilweks, tã tew seefas dohmas breefmigi warr apmahntst un eewest paschds nedarbds! Ludsame, lai jel tawa tizziba ar wissu spehku dsennahs parahditees kristigã mihlestibã, tad schahdeem tahdeem wiltneekem ne isdohfees wis, tew skubbinahst, saweem tuwakeem par bendi buht.— Schahs seewas nabbagi behrini, no kurreem wezzakajs tik 6tã gaddã, no mallas schahs breefmas waidedami un drebbedami bija redsejuschi un nu bes mahtes wairs ne drihststajahs us mahjahm eet, bet gahje tahlaki, us zittu zeemu, fur winnu tehwa brahlis dsihwoja, kurream ar dauds affarahm istahstija, kas bija notizzis. Schis ar teem behrneem kohpã ahtrumã us pilsehtu brauze, un tur, kã waijadseja, pee teefas schahs breefmas dewe sinnahst. Isdewahs arri wehl, wissu nedarbu west gaismã, un tãpatt to sijnneeku, kã tohs 8 sweineekus dabbuht zeet, kurreem nu arri jau augstaka teefa par winnu flepkawas darbeem to nopelnitu strahpi buhs nospreeduse.—

Tas isleppis Mikkelis.

1.
Pee birsites aïs beel: zellu,
Tur Mahrtingsch bij' par fainneeku,
Tam bija puifis Mikkelis,
Kas bija gauschi isleppis.

2.
Wapreeksch gan wiss tam labbi schkeet,
Bet turpntal jau tam slikti eet,
Ka sweests tam effobt warren wezz'
Un skahba putra azzis lezz.

3.
Tad gulta arri bija zeet';
"Woi jagull man us tahdu weet?"
Tad galla bij par fahleju,
Je maife tad par pazeetu.

4.
Kad firnu blohd' us galdu teef,
Tad augschpehdus tas karrot' leef;
Un teiz: ja lipst tu tai klast',
Tad ehdischu ar drohschu prahst'!

5.
Us weenreis prahtã eenahze,
Ka seewa effobt japrezze;
„Tad fainneeks wairs nedabbuhs rahst,
„Tad warreschu few mantas kraht.“

6.
Nu weenreis fewu apnehmahs,
Tad pats pee fewim pasmehjahs:
„Nu pats faws kungs es esnu gan,
„Nu klahsees bischliht zittad' man.“

7.
Bet tudak tas gan manijahs,
Ka paschu galdinsch nesefdahs
Tik lehti, kã pee fainneeka;
Un tadehl klast tam skummiba.

8.
Nu putra skahba jaehb tam,
Nu zeeta gulta gullofcham,
Un kaut nu firni bijuschi,
Buht' arr' pee firds tam gahjuschi!

9.
Nu eet pee wezzu fainneeku,
Un atrohd to itt preezigu;
So lubds, tam butfcho rohziinu,
Lai aisleen firna feezinu.

10.
Nu fainneeks wedd' to klehti eeksch'
Un stahda firnu tshuppai preeksch',
Un rohkâ nehmis schëippeli,
Râ Mikkel's zittkahrt karroti.

11.
„Ja lipfi klahd,“ teiz tas pee few:
„Tad es tohs gribbu mehriht tew!“
Nu Mikkel's noscheho un raub',
Par saweem wezzeem grehkeem gaud'.

15.
Tohs wahrduß ar peeminnefeet,
Un dsikli prahâ speediseet,
„Ja lipfi klahd, tad ehdischu,“
„Ja lipfi klahd, tad mehrischi.“

J. R.

12.
Nu Martinsch fakt': "wehl labbi tew,
Ka tu wehl raudaht warr' eeksch few;
Das parahda us atgreeschan',
Tu wehl warr' eet us labboschan'.

13.
Tohs firnus es tew schëinkoju,
Neff' mahi' fâ to wiß dahrgumu;
Tohs baudiht tu gan sinnafi
Un mann' par draugu minnesi.“

14.
Par mahzibu to peeminnefeet;
Zuhs, Mikkel' draug', peeminnefeet,
Ka paschu galbinsch nefedsahß
Dit lehti, fâ pee zitta tas.

Sinna, zil naudas 19. August-mehn. deenâ 1836 eeksch Nihges maksaja par daschahm prezzehm.

Par	Maksaja:	Sudr. nauda. Rb. R.	Par	Maksaja:	Sudr. nauda. Rb. R.
1	puhru rudsu, 116 mahrzinus smaggu	1 35	1	pohdu (20 mahrzineem) wasfu	5 40
—	meeschu, 100 mahrzin. smaggu	1 5	—	tabafa	1 —
—	kweeschu, 128 mahrzin. smaggu	1 75	—	fweefta	1 80
—	ausu	— 75	—	dseltes	— 65
—	firnu	1 50	—	linnu, frohna	2 20
—	rupju rudsu = miltu	1 40	—	brakka	2 —
—	bihdeletu rudsu = miltu	1 90	—	kannepu	— 80
—	bihdeletu kweeschu = miltu	2 20	—	schfihitu appinu	2 40
—	meeschu = putrainu	1 80	—	neschfihitu jeb prezses appinu	1 20
—	eefala	1 10	—	muzzu filku, eglu muzzâ	6 25
—	linnu = sehklas	3 —	—	lasdu muzzâ	6 50
—	kannepu = sehklas	1 50	—	smalkas fahls	4 —
1	wesumu feena, 30 pohdus smaggu	3 —	—	rupjas baltas fahls	4 10
barrotu	wehrschu galku, pa pohdu	1 —	—	wahti brandwihna, puffdegga	8 50
			—	diwdegga	10 50

Weenu sudraba rubli warreja dabhuht par 359½ fapeiteem warra naudas.

Ehds 18. August pee Nihges irr atnahkufchi 786 fuggi un aisbraukufchi 741.

Wrihw drikkelt. No juhrmallas-gubernementu augstas waldischanas puffes:

Dr. C. E. Napierky.